

Hallituksen kokous 3/2022

Aika Torstai 11.8.2022 klo 18.00

Paikka: Jäälinmaja

Läsnä: Jaakko Laine, puheenjohtaja
Eero Laine, varapuheenjohtaja
Birger Ylisaukko-oja, jäsen, siht.
Markku Vuolteenaho, jäsen
Ismo Karhu, jäsen
Iiro Sarjanoja, varajäsen
Hannu Säävälä, varajäsen

Lisäksi paikalla oli Veikko Hannus, Kiimingin jako- ja kalastuskunnat

1. Kokouksen avaus ja osanottajien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Todettiin läsnäolijat.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Ismo Karhu. Aiemmin sovitun käytännön mukaisesti pöytäkirjan allekirjoittavat hänen lisäksi puheenjohtaja ja sihteeri.

4. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin sihteeri laatima työjärjestys ja asiaseloste.

5. Tilannekatsaus

Talous: Tilanne todettiin edelleen hyväksi.

Edunvalvonta:

Todettiin, että yhdistys oli jättänyt Näppärinkankaan kaavaluonnoksesta palautteen, jossa esitettiin kosteikolle varattavan alueen siirtämistä luontaiselle paikalleen Leppiojan varteen. Hallitus hyväksyi palautteen jälkikäteen.

Jäälänjärven tila:

Veden laatu on ollut alkukesän hyvä. Väriarvojen pitkä trendi on edelleen aleneva. Sinilevää on havaittu lyhytaikaisesti paikallisesti, mutta virallisella havaintopaikalla levää ei ole ollut. Limalevähaittaa ei ole ollut. Voimakkaat sateet elokuun alkupäivinä nostivat tulovirtaaman kaksikymmenkertaiseksi. Sen seurauksena järven vesi tummuu. Järviällä toimii hyvin.

Rakenteiden kunnossapito ja hoito:

Korteojan pato on peruskorjauksen tarpeessa. Asia käsitellään kohdassa 6.

Järviältä puomin nivelten jatkoskohtien liitosvaijeri ei kestä puomien liikettä. Myös vaijerin reiät syöpyvät. Jatkosten rakennetta on tarpeen muuttaa. Myös ankkurivaijereita seurataan. Puomin jatkoskohtia on tilkitty niin, ettei niihin muodostuisi sula-alueita järven jäätymisvaiheessa.

Kalamäen lietealtaan pumppaus käynnistetään viipymättä.

Kokkohaaran kysymystä käsitellään kohdassa 8.

6. Korteojan padon peruskorjaus

Peruskorjauksessa kallistunutta pato oikaistaan, tuentaa vahvistetaan ja harjan muoto muutetaan niin, että säätötarve vähenee. Ennen rakentamistyötä Korteojan vanhan uoman rautasaostumat pumpataan nykyisen kanavan taustamaastoon. Sen jälkeen virtaus käännetään vanhaan uomaan, jotta padon korjaus voidaan tehdä kuivatyönä. Kaivinkone varataan paikalle 1. syyskuuta. Sitä ennen tehdään tarpeelliset purkutyöt ja suunnittelu tarkennetaan. Jaakko Laine vastaa vanhan uoman pumppauksesta. Varsinaista korjaustyötä varten perustetaan Whatsapp-ryhmä, jonka kautta sovitaan tarpeellisista resursseista. Birger Ylisaukko-oja hankkii paikalle etukäteen kiviä padon alapuolen tuentaa varten sekä varmistaa muut tarpeelliset materiaalit.

7. Rautavirta-tutkimus

Talvella rakennetut puuniput ovat toimineet teknisesti hyvin. Vesinäytteitä on otettu viikottain, mutta johtopäätöksiä ei vielä ole tehty. Valuma-alue on mallinnettu niin, että veden virtausreitit tunnetaan. Eri alueilta otetuilla vesinäytteillä on etsitty ns. rautapurkauman "hot-spotteja". Maastokäyntejä on tehty. Suosimulaattorista on pidetty esittelytilaisuus maanomistajille Huttukylässä. Leppisuonojan padotustutkimuksessa näyttäisi olevan rautapitoisuuden aleneva trendi. Analyysimenetelmä on vaihtunut, ja lopullinen päätelmä tehdään sen jälkeen, kun menetelmien keskinäinen vertailu on tehty.

Hallitus piti tärkeänä, että tähänastisen tiedon perusteella määritettäisiin pienehkön alivaluma-alueen kattava kohde, jossa toteutettaisiin tuhkalannoitus ja laadittaisiin seurantaohjelma useiksi vuosiksi.

Birger Ylisaukko-oja käy keskustelun yliopiston kanssa tutkimuksen tilanteesta. Ohjausryhmässä toimivat yhdistyksen edustajat määrittävät tutkimuksen loppuvaiheen tavoitteet ennen 19. syyskuuta pidettävää ohjausryhmän kokousta. Tutkimus päättyy vuoden 2023 syksyllä.

8. Kokkohaaran toimenpiteiden suunnittelu

Hallitus päätti, että Kokkohaarassa käytetään kaivinkone ensi talvena. Laskeutusallas ja erityisesti pohjalla oleva lehtikertymä tyhjenetään kaivinkoneella. Samalla erotusaltaan ja laskeutusaltaan välistä pengertä madalletaan ja levennetään niin, että mönkijällä liikkuminen helpottuu ja hiihtoreitti voidaan linjata sen kautta. Lietealtaan laajentamiseen suhtauduttiin varovaisesti ensiksikin siksi, että se pidentää tarvittavaa tyhjentämisaikaa. Alue toimii nyt myös hyvin pintavalutusalueena, jossa on voimakas kasvillisuus ja jolle pidättyä hyvin myös kiintoainetta. Toisaalta tämä hidastaa veden virtausta takaisin pääuomaan, jolloin padotus yläpuolella lisääntyy ja pääpadon rasitus kasvaa. Pato on taipunut, mutta sen tuenta on kohtalaisen vahva. Padon virtausaukkoa on mahdollista leventää vesipinnan tuntumasta niin, että nopea tulvan nousu ei edellytä välitöntä patoaukon avaamista.

9. Kalojen elohopea

Joissakin Jäälinjärvestä pyydetyissä ahvenissa on todettu korkeahkoja elohopeapitoisuuksia. Näytekalat ovat olleet pieniä ja vanhoja. Toisaalta yhdistyksen aikaisemmin pyytämien, ruokakalakokoisten ahventen elohopeapitoisuudet ovat olleet tavanomaiset. Viranomaisten kanssa on sovittu, että yhdistys ottaa luotettavaan tutkimukseen riittävän määrän näytekaloja, jotta tilanne selkeytyy. Eero Laine ja Ismo Karhu hankkivat näytekalat.

10. Viestintä ja vuorovaikutus

Edellisen kokouksen jälkeen on ollut seuraavat viestinnälliset tapahtumat:

- 13.3.2022 Latukirkko Kalamäen laavulla ja Rantapohjan juttu
- 31.3.2022 Lions-järjestön valtakunnallinen kuukausiwebinaari. Tilaisuuden toinen pääaihe: Jäälin omatoiminen kehittäminen, erityisesti Jäälinjärven kunnostaminen.
- 12.5.2022 Rantapohjan juttu suosimulaattorista

- 19.5.2022 Jäälän koulun ”Superluokka” ja eskarioppilaat Kalamäessä
- 2.6.2022 Suosimulaattorin esittelytilaisuus Huttukylässä
- 8.6.2022 Puheenvuoro ympäristöministeriön viestintäkoulutuswebinaarissa
- 14.6.2022 Rautavirta-ohjausryhmä Jäälissä, käynti Kalamäessä
- 9.7.2022 Kahden aukeaman juttu Kalevassa Koiteli-reitistä

Tulossa ovat seuraavat tapahtumat:

- 15.8.2022 MTK:n metsäsertifiointitoimikunta
- 26.8.2022 Lapin ELY-keskus
- 27.8.2022 Jäälän venetsialaiset
- 24.-26.8.2022 Vesistökuunnostusverkoston vuosiseminaari Kokkolassa
- 11.9.2022 Ruskakirkko Kalamäessä
- Oulun seudun ja Kiimingin MHY:n vierailu (aika sopimatta)

Päätettiin, että yhdistys järjestää Kiimingin-Jäälän vesienhoitotoimikunnan kokouksen syksyn kuluessa.

Yhdistyksen kymmenvuotisjuhlakirja päätettiin jakaa kaikille ranta-asukkaille alkavan syksyn aikana. Jakelua varten hankitaan logolla varustettu kirjekuori, johon kirjan lisäksi pannaan ”Hyvän ranta-asukkaan opas”, toiminnasta kertova saatekirje ja toivomus jäseneksi liittymisestä, liittymisohjeet ja tilinumero.

Juhlakirjaa jaetaan myös venetsialaisissa. Samassa yhteydessä esitetään kirjan kustannusta vastaavaa, ohjeellisesti 10 euron tukimaksua.

11. Muut asiat

Yhdistyksen varikkoalueen siivous ja järjestely Raitamaantiellä on käynnistymässä. Vastuuhenkilö on Markku Vuolteenaho.

Yhdistykselle on hankittu sähkökäyttöinen perämoottori. Hallitus hyväksyi hankinnan jälkikäteen.

Markku Vuolteenaho saattoi tiedoksi, että Kalamäen alueella on vireillä geokätköilyhanke, jossa on pyydetty suostumusta kätköjen sijoittamiseen mm. yhdistysten rakenteisiin. Asian eteneminen ei ole tiedossa.

Koiteli-reitin osalta todettiin, että Jouko Uusitalo on niittänyt Kalamäen alueen yhteisöjen ylläpitösopimuksen mukaisesti. Samoin pyöräharrastajat ovat hoitaneet koko muun reitin niiton. Kokkoniityn näköalatasanteelle on asennettu metallinen tulipaikka.

Todettiin, että latupohja on syytä tarkastaa ja kunnostaa ennen lumentuloa. Yhteydenpito järjestetään Latumiehet –ryhmän kautta.

Reitin polttopuuhuoltoon varten tarvitaan lukittava polttopuiden ”keskusvarasto”, josta jakelua voidaan hoitaa kontrolloidusti eri kohteisiin. Jaakko Laine ottaa yhteyttä Jäälin asukasyhdistykseen ja LC Jäälin ja kartoittaa yhteistyömahdollisuuksia. Yhdistys varautuu varaston rahoittamiseen lahjoitusvaroista.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 21.00.

Vakuudeksi

Jaakko Laine
puheenjohtaja

Birger Ylisaukko-oja
sihteeri

Ismo Karhu
pöytäkirjantarkastaja